

საქართველოს კოსტუმის

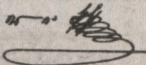
დაარსებულია
1918 წლის.

შაბათი, 12 მაისი, 2007 წელი.
№ 90 (5691)

იმისთვის წმინდა საძმოში,
ზოგთიც ბეჭედური ხილუაა,
ცყეფილბით და ჭრებით ბეჭედის
გაფანა ყველა უკურნებელი კაცი
უსამაგრესია.

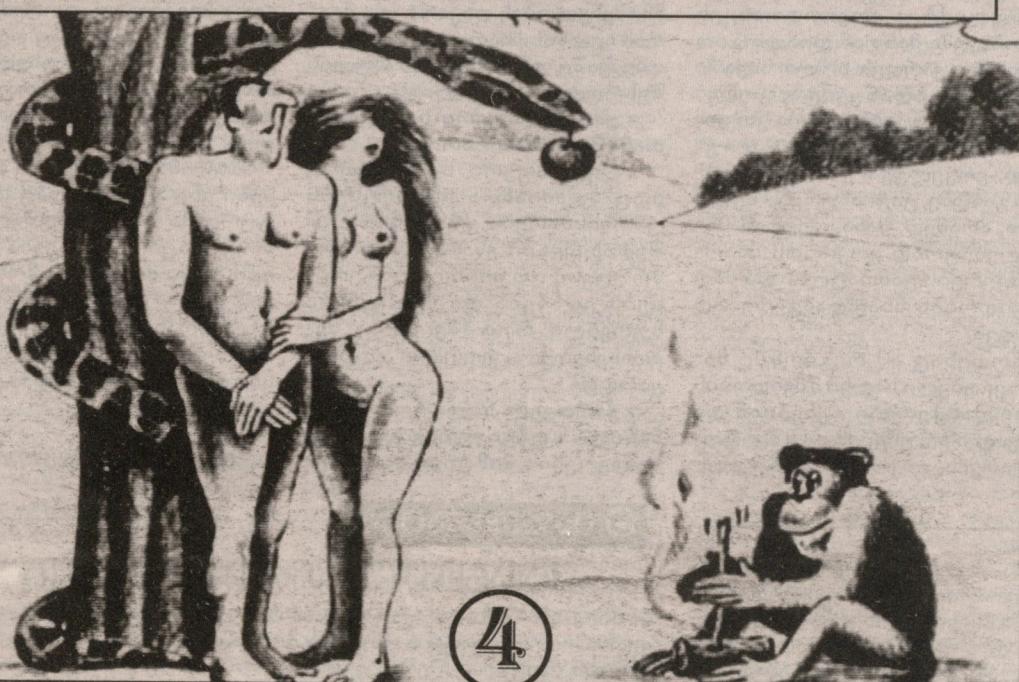
კოსტუმის

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika

ფასი 50 ლარი.

306 „ჩამოალაპორანტა“ პროკურორები თუ
მინისტრები და „აღაგევა“ ქურნალისტები?

4

ჩვენი უურნალისტური საძმოს ნარმომადგენლებზე, იმ ცალ-
კეულ „მეციხოვნებზე“ მსურს ყურადღების გამახვილება, რომ-
ლებიც, საკუთარი ინიციატივით, თუ უძლიერეს „მოალყეთა“
მოთხოვნა-ზენოლით, კიდევ უფრო აფარლალავებენ ისედაც ლა-
მის ნიფნიფისა თუ ნუფნუფის მიერ სიმინდის ფუჩქით აგებულ
„სახლზე“ არანაკლებ მოფამფალებულ „სადგომს“ მასმედისას.

ВРЕМЯ
НОВОСТЕЙ

10

რუსეთია და
ყაზახეთია
კოლონიალისტები ზურგი
შეაძლის

© პროგლობა

7

გარე სამართლებრივ
ცხელები წავალი
კუთხიავები გაიყიდება!

რაც უფრო მატ
ყურადღებას მიასცავან
სანაკოვას, მით უფრო
გამოარდება კოკოითი

2

დადებითი შედეგი კი
ის იქნება, რომ ეს ფაქ-
ტი ეთნიკური ოსებისა
და ქართველების ერთ-
მანეთთან დახლოებას
შეუწყობს ხელს. ამას
დაინახავს უცხოეთიც,
რომელსაც აუკვიატებია
ტერმინი „ეთნოკონფ-
ლიქტი“ და სწორედ ამ
ნაბიჯით გახდება ცხა-
დი, რომ არანაირი ეთ-
ნოკონფლიქტები არ
არის, არამედ პოლიტი-
კურ ინტერესთა კონფ-
ლიქტია.

უინ-უინ?

სიმბოლურია, რომ საქართველოს
ფეხბურთის ფედერაციის საანგარი-
შო-სარჩევლო ყრილობა 13 მაისს გა-
იმართება. ვინ გაიმარჯვება ხვალ?

13

რომელი
ბოლოდან
უჭირავი
ჯოხი
ლომაიასა
და
გვარამიას?

3

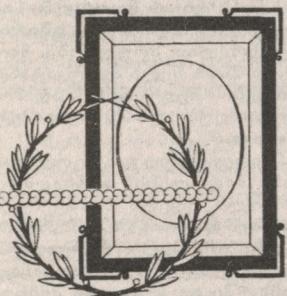
ეკველებას ასაკი (მსხვერელისაც) ისევ
კატასტროფულ მცირდება, რომელს ნარკოანებისა

დარბაზში ჯგუფებად გაფანტული ადამიანების კერძო საუბრები რაღაც სხვაგვარი გულ-წრფელობით და ბადრი ჭოხონელიძის უსაზღვრო მონატრებით იყო განმსჭვალული...

ეროვნული
ციუბილი

ქართული ლიტერატურულ-აუგლისტური ჩანართი №101

"ქართული ლიტერატურულ-აუგლისტური ჩანართი"

სამუშაოს მომავალი

ას დრო ჭოხონელი წიგნის პრეზენტაცია, საიუბილეო თარიღის აღნიშვნასთან ერთად, მოხატვისას სასახლის სარეკებიან დარბაზში, წინასწარ დადგმულ სცენარს არ ითვალისწინებდა. არც იყო საჭირო, რაღაც ბადრის მხოლოდ სახელის ხსენებაც კი რამდენიმე თაობას ბუნებრივად, მაღლა უფანებლად აერთიანებს და რაღაც ნამდვილებებს, დისკესელსა და მარადიულებებს საუბრებისთვის განაწყობას:

როგორც წიგნის ერთ-ერთმა რედაქტორმა ძოგი ნაპაშიძემ გვითხრა, ბადრის მოთხოვობების რიგით მეტეთ კრებული რამდენიმე გამოქვეყნებელი, მაღალი დირექტორი ნაწარმოებიცად შეგანილი, რაც ამ ბოლო გამოცემას განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანს ხდის (წიგნის შემდგენელი – მანანა მდიგონილი, რედაქტორები – ირაკლი სამსონაძე, კორე ნაკაშიძე, მხატვარი – ჯემალ ბენაიშვილი).

საღამო, რომელიც გამორჩეული ერთგულებით მიჰყავდა მანანა დუმბაძეს, იმპროვიზაციული გახლდათ და დარბაზში ჯგუფებად გაფანტული ადამიანების კერძო საუბრები რაღაც სხვაგვარი გულწრფელობით და ბადრი ჭოხონელი უსაბღვრო მონაცემებით იყო განმსჭვალული...

ნუზარ შატაბიძე (მთერალი)

ბადრი ჩემი მეგობარი იყო... თუმცა, მას ბევრი მეგობარი ჰყავდა, უამრავ ხალხს იცნობდა... უამრავ ხალხს უყვარდა, იმიტომ რომ ძალიან განონასწორებული ადამიანი იყო და გარშემო თითქოს, ყველაფერს ანონასწორებდა... მე არ მიყვრის ეს სიტყვა, მაგრამ ის ნამდვილი ინტელეგნტი იყო – ყველაზე საუკეთესო გაგებით და ტიპიური თბილისელი ბიჭიცა.

ის ხშირად მეგობრებს შორის ურთიერთობებს აწერიგებდა. არა საქმის გარჩევით, არამედ მას პერნდა რაღაც ხიბლი და ამით ახერხებდა, ბევრს, სხვებისთვის შეუძლებელს. ხან შეპარულად, ირონიული ლიმილით, ან შექებით, ან მოარულად, ერთი სიტყვით, გეტყოდა რაღაც ას ერთსაც და მეორესაც და ყველაფერითავის ადგილას დგებოდა, ყველანაირი კონფლიქტები. სრულიად ბუნებრივად, შერიგებით

მთავრდებოდა. ბადრი იყო მართლაც და ამით ახერხებდა, ბევრს, სხვებისთვის შეუძლებელს. ხან შეპარულად, ირონიული ლიმილით, ან შექებით, ან მოარულად, ერთი სიტყვით, გარეგნულადაც... შეხედავდა მიხვდებოდი, რომ მისი სული ანათებდა... თითქოს ზარების ხმა გარეთ გამოდიოდა, ვერ ჩერდებოდა სხეულში...

მერაბ მეტრავალი (მოქანდაკე, პოეტი) ბადრი ჭოხონელი სულიერად და ფიზიკურად ლამაზი

ქალბატონები და ბატონები

ბადრი ჭოხონელი

მერაბ მეტრავალი (მოქანდაკე, პოეტი)

ბადრი ჭოხონელი სულიერად და ფიზიკურად ლამაზი

სათაურით, „ლირსების საქმე“, 1918 წელს, პეტერბურგში, დაუსტამბავთ სახელმძღვანელო ოფიცირებისთვის, რაც ფაქტორუად, დუელანტებისთვისაა განკუთვნილი.

ვკითხულობთ: „პიროვნული და ოჯახის ლირსება, აგრეთვე პატივი და ლირსება ოფიცირის სახელისა, საკუთარ სიცოცხლეზე მეტად პატივსაცემი და ფასეული უნდა იყოს“... უფრო ქვემოთ: „როცა აუცილებლობა მოიხოვს, იარალით უნდა დავიც“...

ვათ ჩემი ლირსება. იგულისხმება დუელი – დათქმული ბრძოლა იარალით ორ პიროვნებას შორის, მომზეთ თანდასწრებით, ცნობილი წესებისა და მეთოდების დაცვით...

არსებობდა აგრეთვე დუელი, მოწმეთა დაუსწრებლად („რეკონტრი“), რაც ამ სახელმძღვანელოში არ გახლავთ მითიოებული.

ცხადია, ლირსების გამოხატვისა და სხვის ლირსების აღიარების საშუალებები სხვადას-

ხვაგვარია, ინდივიდის არაერთმნიშვნელოვანი ბუნების გათვალისწინებით. პიროვნებას სურს საკუთარი ლირსების საქმედ მიაჩნდა იმ ტივირობის მაღლა ატანა, თუნდაც, დაუსრულებლივ, უშედეგოდ... (ტვირთი, საშინელი სისწრაფით, ისევ დაბლა ეშვებოდა)... მაგრამ, როგორც ჩანს, მთავარი „მცვერვალისაცენ მიმართული მზერაა“, ანუ ლირსების საქმე...

რა არის იგი – ლირსება? – ადამიანის სამკაულია თუ მძიმე ტივირობი?

ალბერ კამიუ უბედნიერეს არსებად მიიჩნევდა სიზიფეს,

ჯერ კიდევ, მე-19 საუკუნეში, ყველა დროის და ყველა ეპოქის კანონ-მდებელთა წიგნების არგუმენტებით, დუელები აიკრძალა, მაგრამ ლეიბ-გვარდიის ახალგაზრდა პოლკოვნიკი, სამეგრელოს მთავართა მშვენიერების შესაუბაზე...

ყველა ეპოქაში თვლიან, რომ სწორედ მათ დროშია განსაკუთრებულად დაუცველი ადამიანის ლირსება, დუელანტების სანა კი წავიდა.

ჯერ კიდევ, მე-19 საუკუნეში, ყველა დროის და ყველა ეპოქის კანონ-მდებელთა წიგნების არგუმენტებით, დუელები აიკრძალა, მაგრამ ლეიბ-გვარდიის ახალგაზრდა პოლკოვნიკი, სამეგრელოს მთავართა მშვენიერების შთამომავლის პაშა დადიანის ვაჟი - გრიცკო ვიტგენშტეინი საკუთარი და სხვისი ლირსების დაცვას მაიც იარაღით გადაწყვეტა.

გერმანული ნარმომავლობის გვარი - ვიტგენშტეინი ბრონ-ჰაუზისა და ეფრონის ლექსიკონში რუსეთის მაღალი არისტოკრატიის ეგიდითა მოხსენებული. გვარი, რომელიც დიდი ხანია უკვე გადაშენდა...

კულტურული გვარს ჩევი 1886 წელს, პეტერბურგში გამოცემულ წიგნშიც მივაგენით: „Родовыя прозвания и титулы в России“.

რუსი ავტორის, ე. კორნიჩეკის განმარტებით, ძველი რუსული სამეფო კარის ყველა ნარმომადგენელი არარუსული ნარმომაბისაა. ავტორი ვიტგენშტეინის წინამარს გერმანული გვარის ორ ცნობილ პიროვნებას შორის მოიხსენიებს, როგორებიცა ფელდმარშალი ბარკლაი - დე ტოლი და პერ-ცოგი კილიგტონი...

გადმოცემის თანახმად. გრიცკო ვიტგენშტეინს განსაკუთრებული სინაზით უყვარდა დედის საშმაბლო - საქართველო. გრიცკოს პიროვნელი სტილი, გემოვნება და სასიათის თვისებები ამ ქვეყნის ცხოვრების წესს და ურთიერთობათა კულტურასაც გამოხატავდა.

ლიტერატურული ვარსია

„დენირალი მაშინვე მიხვდა, რა დაძლის დევის შვილიც იდგა მის წინ. აშკარა მისალმებით

არა, მაგრამ ლირსების ალიარების ნიშნად, მაიც დახარა თავი. ვიტგენშტეინმაც ასევე უპასუხა...“

ეს ის თავადი ვიტგენშტეინია, რომელსაც მწერალი რეზინიანი შვილი თავისი საუკეთესო მოთხოვნის გმირად აქცევს. მხატვრული ნაწარმოების მიხედვით, თავადი შვილი თავისი ძვირფასი დედის და ნათესავების მონახულების შემდგომ, თბილისიდან პეტერბურგში მიემგზავრება.

„ნელში ლარივით აჭიმული, თავისი სხეულის საამოდ მფლობელი... მაღალი კისერი, კავკასიური პატარა, მკვრივი კეფა, ოდნავ კეხიანი, თხელი, თხელი ცხვირი და თხელი ტუჩები... სამხრეთულად მზე-მოკიდებულს - მაიც შერჩენდა ჩრდილოური მოყვითალო სიფიტრე...“ - ასეთია იგი, მნერლის თვალით დანახული.

მოთხოვნის სიუჟეტი მატარებელში ვითარდება: დღნის როსტოკის სადგურიდან ამოსული ხმაურიანი გენერალი, ვინე ნაუმოვი, ვაკონის დერეფანში, ხმამალია მოკისკისე ქალბატონს ყურში რაღაცაც ეჩერჩულებოდა... და მეტისმეტად ფრივლურად... შესაძლოა ყაზარ-

გრიცკო ვიტგენშტეინი

ოფიცერმა ბელოვმა შეურაცხოვა მიაყენა იქ მჯდომ (საეჭვო პროფესიის) ქალბატონს. გამოესარჩილა ქალს და ბელოვს ბოდიშის მოხდა მოსთხოვა.

ოფიცერი ბელოვი შენუბადა, როდესაც შეიტყო, რომ გრიცკო იმპერატორთან დაახლოებული პირი და ცნობილი პიროვნება იყო. სცადა სიტუაცია განემუხტა. აღნიშნა: „Она не достоина покровительства вышней милости!“... ვინაიდან ოფიცერმა ბოდიში არ მოხადა, გრიცკომ დუელში გაისვია. ბელოვი იყო კარგი მსროლელი და დუელანტი. ამის შესახებ გააფართხილა კიდეც თავისი მეტოქე, რომელმაც უკან მაიც არ დაიხია და დაიღუბა კოდეც. აღელვებულმა ბელოვმა თქვა: Ваше сиятельство, вы и себя погубили и меня!.. მაშინ, პრეაგნოსურ მდგომარეობაში, გრიცკომ მოითხოვა კალამი და ქალბატონ და იმპერატორის კარზე გასაგზავნი წერილი დანერა:

„Николашა, гастидинь елов в моей смерти не виновен, целую, преданный до смерти... Грицко Витгенштейн“.

* * *

გრიცკო ვიტგენშტეინის და მისი იჯახის წევრთა ფოტოები ქალბატონ ბაბო დადიანის არქივშია დაცული, რაც ამ დოკუმენტებთან და მოგონებებთან ერთად, ეპიკის ბიოგრაფიების ყველაზე მთავარ და ღისრისახსრვარ ნიშნებს გამოხატავს.

... და მაიც, მომავლისთვის, ისტორიისთვის რას ენიჭება მნიშვნელობა - დოკუმენტალურობას თუ მატერიულ გამონახონს? კითხვა სხვაგარადაც შეიძლება დაისვას: რომელია უპირატესი - დოკუმენტური სიმართლე თუ შემოქმედებითი სიმართლე?

თემა „ხელოვნების მშვენიერის“ შესახებ ასევე გერმანული ცნობიერების ნიაში იშვა (ჰეგელი) და დაახლოებით ასეთი პასუხია გაცემული: რეალობის და მოთის გაგება თიქმის გაუთიშავია, როგორც თანხმობით შერიგებული მომენტების და ორივე მხარე ერთმანეთში ისეა შესული, რომ გარეგნული მხოლოდ შინაგანს გამოხატავს... ობიექტური, გნებავთ, დოკუმენტური, რეალობის უმაღლესი ფორმა აზრის ფორმა და ცნობიერების ამგვარი გრძნობადი აღქმა - ჩვენი ცხოვრების იდეალებს გვისახევს, ოღონდ ძნელად მისაღწევს და თითქმის განუხორციელებელს...

ნინო ბრინჯაია

ნანართვები მუსიკის და კახა ქორიმე

აუგა დადიანი

